

Til Folkekirkens liturgiarbejde
folkekirkensliturgi@km.dk

FDF
FRIVILLIGT
DRENGE- OG PIGE-
FORBUND

25. marts 2021

Høringssvar om liturgi fra Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund, FDF

Kære Biskopper

Tak for jeres mod til at sætte gudstjenestelivet og liturgien på dagsordenen. I FDF har vi også på den baggrund drøftet gudstjenestelivet både i Hovedbestyrelsen, Trosudvalget, på vores Midtvejsdebat i 2019 sammen med biskop Henrik Stubkjær og senest med et online-webinar for alle interesserede FDF-ledere. På baggrund af disse debatter kommer her vores høringssvar med særligt fokus på vores målgruppe, børn og unge.

”FDF er Folkekirke” sagde Henrik Stubkjær på vores Midtvejsdebat i november 2019, og det blev i høj grad slået fast den weekend, hvor vi netop drøftede FDF og kirke og tro. Midtvejsdebatten er et leder-arrangement i FDF, hvor vi debatterer et givent emne, og i 2019 var temaet ”FDF og folkekirken”. Vi i FDF anser os som en stor del af det kirkelige børne- og ungdomsarbejde med 350 lokalforeninger fordelt over hele landet. Hver uge mødes 25.000 børn og unge til tro, leg, relationer og samfundsengagement i et fællesskab med formålet at møde børn og unge med evangeliet om Jesus Kristus. Vi holder mange andagter, gudstjenester og har samtaler om tro med børn og unge og lederne imellem, hvorfor diskussionen om liturgien og gudstjenestelivet i den grad vedrører os.

Set med vores øjne er der i høj grad brug for en liturgisk fornyelse – meget er sket siden 1992 – og en fornyelse bør også skabe mere plads til børn og unge. I spørgsmålet om autorisation, fasthed og frihed ser vi behov for en høj grad af frihed og elastik for at skabe fornyelse og innovation, så også liturgien og gudstjenestelivet kan fortsætte ind i det 21. århundrede. Vi ser samtidig et behov for en forståelse for, at verden – og Danmark – konstant er i forandring, så lad os få en liturgi, som er bæredygtig og kan forandres med tiden uden for meget slid.

Rysensteensgade 3
1564 København V
Telefon 3313 6888
FDF@FDF.dk
FDF.dk
Facebook.com/FDFerne

Protector
Hendes Majestæt
Dronningen

**FDF giver børn og unge
et ståsted
at møde verden fra**

Prioriteringen af højmessen frem for gudstjenester

”Disse gudstjenester, der ikke er højmissen, og derfor ikke har fælles liturgi, kaldes andre gudstjenester.”

(fra pixihæftet om gudstjeneste)

Mange FDFere beskriver af erfaring frustrationen over, at højmissen er overordnet de øvrige gudstjenester. De oplever, at kirken ser højmissen som finere end de øvrige gudstjenester, og at man ikke anerkendes som kirkegænger, før man kommer til højmissen.

Når vi samarbejder med præster og kirker, erfarer vi, at det for kirkerne og præsterne er lettere at afvikle den traditionelle søndagshøjmesse, både da den er lovpligtig, men også pga. den meget klare formel (autorisation) for højmissen. Hvorimod de enkelte elementer i højere grad skal planlægges i en børne- og ungdomsgudstjeneste.

Drømmen kunne da være, at højmissen kunne være for alle, men faktum er bare mange steder, at børn og unge bedre favnes i øvrige gudstjenestetilbud. Og i så fald viser ”forskelsbehandlingen” sig lokalt, hvor de fleste kirker har én højmesse om ugen og alt efter kirke mellem en og ti børnegudstjenester om året. Med blik på de faldende dåbstal, den ofte manglende dåbsoplæring, og at børn og unge burde være både nutidens og fremtidens kirkegængere, vil det derfor være fremtidssikrende også i gudstjenestelivet at prioritere den målgruppe.

Vi opfordrer derfor til, at der i folkekirkens liturgier indarbejdes en fleksibilitet og rummelighed, så præst og menighedsråd kan tilpasse gudstjenesten efter den givne målgruppe, samt at der udarbejdes vejledende liturgier til andre typer gudstjenester, heriblandt også udendørs gudstjenester, som er meget brugt i vores regi, men også mange andre steder i folkekirken (se blot på vielser og pinsegudstjeneste i naturen).

Vi foreslår derfor helt konkret:

1. Omdøb højmissen til søndagsgudstjeneste, så det er tydeligt, at ingen gudstjenester er finere end andre.
2. Opprioriter gudstjenester for børn og unge, så man skal have en dispensation fra biskop eller provst, hvis man IKKE afholder gudstjenester særligt for børn, unge og familier.
3. Lad liturgien kunne rumme børn og unge eller udarbejd specifikke vejledninger for børne- og ungdomsgudstjenester. Ligeledes lad liturgien kunne rumme at være udenfor i naturen eller udarbejd specifikke vejledninger for gudstjeneste i det fri. Begge typer vejledninger vil vi gerne i FDF hjælpe med at udarbejde.

Gudstjeneste i folkemunde

1. Poetisk forståeligt sprog

Når liturgien udarbejdes, opfordrer vi til et poetisk sprog, som kan forstås af alle, men stadig har dybde, stadig har nuancer. Det findes allerede i mange af de moderne salmer, såsom ”Spænd over os dit himmelsejl”. Sproget vækker vores sanser og er samtidig forståeligt. Dette må også gøre sig gældende ved hele gudstjenesten, men da specielt ved sakramenterne.

Vi nyder nadver i FDF – og helt op til 12000 mennesker sammen, når vi er på landslejr. Vi oplever i FDF et stort behov for en mere fri nadverindledning, hvor valget ikke står mellem de klassiske, men ofte fremmedgørende menighedssvar eller ”Kære Kristi Venner”, eller som vejledningen er nu, at vi springer over indledningen i en børnegudstjeneste. Nadveren er afgørende, og der burde kunne findes et sprog, som både vækker vores sanser og samtidig er forståeligt for alle.

2. Inddragelse af lægfolk

Ligeledes ønsker vi, at gudstjenesten naturligt inddrager lægfolk, og dette skal liturgien understøtte. Dette kan være alt fra skriftlæsninger, bønner, prædikenafvikling (forberedelsen eller prædikenfremførelsen) eller til sangvalg – og det er et område, hvor vi i FDF har en del erfaring.

Ideen om et liturgisk center finder vi meget relevant, og i det henseende vil vi også gerne fra FDF byde vores kompetencer ind i fællesskabet med både praksiserfaring med forkyndelse for børn og unge, lægmandsinddragelse og moderne salmer.

Med venlig hilsen

*FDFs Hovedbestyrelse på vegne af
Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund, FDF*

Dialog med unge

Sæt kryds i kalenderen mandag d. 18. oktober 2021

Sidst men ikke mindst vil vi gerne supplere dette skriftlige hørings svar med en invitation til at besøge FDFs ungdomskursus (for unge i alderen 15-19 år) i efterårsferien. Her vil I kunne deltage i en gudstjeneste samt få mulighed for folkelig debat med nogle af fremtidens kirkegængere, nemlig unge. Vi håber meget, I vil tage imod dette tilbud. En formel invitation sendes i juni

FDF giver børn og unge
et ståsted
at møde verden fra